Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUE { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 203 Miercuri 30 Iulie 1941
10 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU
30. VII 941

TRANSPORTURILE ȘI SCUMPIREA TRAIULUI

O constatare simplă, gospodărească, în legătură cu ciudatele diferențe de prețuri la legume și fructe pe piața Capitalei: Când vin transporturi multe din județ prețurile scad; se dublează și se triplează chiar a doua zi, dacă oferta este mai redusă din pricina nesosirii altor mărfuri la angrosiști.

Vom îndemna, fără mare ecou, gospodinele, să-și facă rezerve pentru la iarnă, dacă toate orașele și centrele mari, în primul rând Capitala, nu vor face înlesnirile necesare pentru înmulțirea transporturilor dela sate, dela producători, spre orașe, unde consumatorii sunt în mare număr.

Pământul generos ne-a dat din belșug roadă; grădiniile și livezile sunt pline, îndestularea, poate nu va fi ca în alți ani de liniște, dar hrana nu va fi o problemă pentru populația țării, dacă se iau din vreme măsurile dictate de o elementară prevedere.

Chiar în timpurile patriarhale, când viața tihnită a locuitorilor avea la bază jocul economic al cererii și ofertei, și atunci edilii cu grije de aprovizionarea cetățenilor luau măsurile necesare pentru apărarea și a producătorilor și a consumatorilor de specula intermediarilor.

Inlesnind transporturile masive de mărfuri și alimente dela țară spre orașe, satisfacem în același timp și interesele producătorilor cari pot obține prețuri mai bune și cele ale consumatorilor cari nu mai sunt nevoiți să cumpere mărfurile trecute prin mâinile a 4—5 serii de intermediari.

Situația excepțională de azi, prilejuită de apărarea intereselor naționale, a făcut ca marea majoritate a mijloacelor mecanice de transport să aibă o destinație fixă; se pot intensifica însă transporturile cu carele și căruțele, imediat ce vor înceta pretutindeni trecratul grâului și celelalte lucrări agricole ale sezonului de acum.

Experiența făcută anul trecut ne-a arătat ce importanță socială prezintă întârzierea aprovizionării cu lemne și legume a centrelor orășenești.

Ca să evităm repetarea situației trecute, nu e nevoe de soluții extraordinare; intensificarea transporturilor și veghea onestă a organelor de control, ca prețurile să nu se urce fără justificare, sunt suficiente în acest an, când câmpul ne oferă aproape tot ce este necesar hranei de toate zilele.

Incurajând transporturile, vom înlătura exageratele diferențe de prețuri pe cari gospodinele au avut prilejul să le constate și vom da posibilitate populației să asculte sfaturile oficialității în ce privește aprovizionarea din vreme, pentru la iarnă, întrucât grație acestor transporturi vor găsi la negustori toate produsele solului în cantități îndestulătoare.

UN DOCUMENT RUSESC PROFETIC...

MEMORIUL CONFIDENȚIAL DIN 1859 PRIVITOR LA ROMÂNI, ADRESAT GUVERNULUI RUS DIN ST. PETERSBURG

După ce au liberat Bucovina de nord și intreaga Basarabie de sub stăpânirea de scurtă durată și de tristă aducere aminte a Sovietelor, trupele germane și române, care au trecut Nistrul, continuă acțiunea ofensivă impotriva forțelor inamice.

Cum presa germană, italiană și spaniolă subliniază cu prilejul acestor evenimente, rolul însemnat al României și al armatei sale, în cruciada începută impotriva pericolului comunist și a tendințelor de expansiune a U. R. S. S. spre vest, care nu este de cât continuarea politicei tradiționale a fostului imperiu rusesc, vom dezvălui cuprinsul unui interesant document din arhivele rusești de-acum câteva decenii.

In anul 1859 un memoriu confidențial a fost trimis guvernului rus din St. Petersburg de o personalitate rusă, stabilită în Germania, în orașul Frankfurt am Mein, care cunoștea bine problema Orientului și avea întinse relațiuni în mediul diplomatic european.

Autorul acelui memoriu, fără să fi avut o misiune oficială, a îndeplinit rolul de „observator" și de informator liber al guvernului țarist, în Europa centrală.

„Revue des Deux Mondes" din acea epocă a luat cunoștință de cuprinsul memoriului confidențial rus și l-a rezumat, atrăgând atenția asupra interesului politic ce prezintă unele părți dintr'ânsul privitoare la situația nouă ce s'ar putea crea în regiunea carpatină și dunăreană prin constituirea unui stat mare românesc, în legătură cu tendințele de expansiune ale imperiului rus spre sud-vest, în peninsula balcanică cu obiectivul principal Constantinopol. Din acel rezumat se desprind următoarele informații și considerații ale personajului rus din Frankfurt-am Mein:

„De câtva timp se vorbește tot mai mult și cu convingere de către unii tineri români, despre constituirea unui stat mare românesc pe care ei îl numesc Dacia. *Noi (rușii) ar trebui să dăm o deosebită atenție acestui proect și să nu cădem în greșeala de a-l considera fantezist, sau irealizabil. Un asemenea stat s'ar putea întemeia, căci români nu sunt numai în cele două principate (Valachia și Moldova), ci și în Transilvania — unde ei formează o massă compactă, — ca și la sud de Dunăre, în peninsula balcanică, în teritoriile aflate sub stăpânirea turcească. Românii din cele două principate, fiind în continuitate teritorială și în continuitate spirituală cu cei din Transilvania, destul de numeroși, vor putea într'un viitor mai mult, sau mai puțin îndepărtat, să se unească și să constitue acel stat al Daciei. Infăptuirea acelui proect va crea o situație nouă la gurile Dunării și în Europa centrală, care va putea, cu timpul și în anumite împrejurări, să însemne și un pericol pentru Rusia".*

Care ar fi fost acel pericol?

Autorul memoriului confidențial, adresat guvernului din St. Petersburg, după ce a amintit interesul ce-l are Rusia de a-și deschide drum spre Constantinopol prin mijloace diplomatice și militare, mai mult prin înaintări metodice decât prin salturi, contând în deosebi pe slăbiciunile imperiului otoman și ale puterilor occidentale, care nu urmăresc aceeași politică în Orient, a făcut cunoscut, că întemeerea unui stat mare român, numit Dacia, sau alt-

(Continuare in pag. 2-a)

CONDUCĂTORUL CONTINUĂ INSPECȚIILE PE FRONT

D. general Antonescu întreținându-se cu ofițerii

GRIJA PENTRU APĂRĂTORII ȚĂRII

Opinia publică înregistrează zilnic cu o deosebită mulțumire sufletească atențiunea și îngrijirea ce se dă răniților în spitale: abundența donațiunilor particulare — și care nu trebue să înceteze — pune în lumină nu numai bunătatea românească, dar în același timp ea este mărturia elocventă a grijei pe care populația întreagă o poartă bravilor noștri ostași, urmașilor eroilor căzuți și răniților, printre cari poate mulți vor fi invalizii de mâine.

Această grije sinceră a tuturor românilor a avut recent o încurajatoare satisfacție. Anunțarea de către d. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri, a hotărîrei guvernului că se vor lua o serie întreagă de măsuri pentru asigurarea unei vieți demne și la adăpost de nevoi, atât pentru invalizi cât și urmașilor celor căzuți a corespuns în totul dorinței unanime a țării.

Aceste măsuri printre cari reamintim din nou: împărțirea de pământuri acelora ce vor putea munci, educarea orfanilor în școlile și liceele Statului, acordarea de pensii corespunzătoare nevoilor, educarea copilelor orfane de război sub ocrotirea comitetului de patronaj al operelor sociale — sunt obligațiuni pe cari și le ia Statul în mod solemn și cari — odată înfăptuite — vor sintetiza în mod real concepția pe care o are și pe care națiunea o vrea îndeplinită după recompensa națională datorată vitejilor noștri soldați.

Măsurile anunțate constituesc un angajament solemn și formal făcut în numele generalului Antonescu, Conducătorul Statului.

„Generalul Antonescu este soldat" — a spus la conferința presei de Vinerea trecută d. Mihai Antonescu — „Și un soldat știe ce este lupta și cinstește jertfa. Prin urmare pe cuvântul acestui soldat să-și rezeme liniștea".

Pe cuvântul acestui soldat își reazămă liniștea și vitejii noștri și poporul întreg care, recunoscător, vrea să-i vadă răsplătiți și la adăpost de orice griji.

INSEMNĂRILE UNUI VETERAN

DESTĂINUIRI LIMINARE

de căpitanul rez. AL. O. TEODOREANU
din artilerie

Vânzătorul unei librării din Karlsbad m'a întrebat dacă nu doresc să imprim ceva pe stiloul pe care îl cumpărasem, adăugând că aceasta e în costul obiectului. Am mâzgălit o frază: je ne daigne pas mentir — și am semnat. Rog cetitorul să mă creadă că mi-am respectat deviza, de la care de altfel nu m'am abătut (în scris firește), nici înainte de a o formula.

Așa dar, în articolele însumate în titlul de mai sus și în măsura în care împrejurările o îngădue, mă voi sili să gândesc tare, în public. Dar nu pe ceea ce gândesc și simt eu, va cădea accentul în seria de articole care urmează, ci mai ales pe aceea ce fac alții, cei din vâltoare. Inainte de a povesti însă înălțătoarele clipe petrecute în mijlocul luptătorilor, socot necesar să aduc la cunoștința cetitorului, ce am urmărit însemnând rândurile de față, pentru a-l pune în măsură să nu caute în ele altceva, decât vor să fie.

Imi propun să consemnez pe hârtie, faptele de vitejie petrecute pe câmpurile noastre de bătae, dând întâietate acelora de mine văzute sau auzite la fața locului.

Când din considerațiuni de etate, promoția mea a fost îndepărtată de la comanda de unități și când cu mare tristețe a trebuit să mă despart de regimentul 24 artilerie al cărui veteran sunt și a cărui furajeră o port cu melancolică mândrie pe veston, faptul că în civilie mă îndeletniceam cu scrisul, a determinat Inaltul Comandament să mă aducă la Biroul Presei și Propagandei din Marele Cartier General.

Neavând nici vârsta gradului, nici gradul vârstei, mă resemnez să primesc această însărcinare, militărește minoră, cu consolarea iluzorie că o îndeplinesc cu credință.

Astăzi, când întreg neamul din care fac parte, a fost angajat alături de neînvinsele armate germane în cea mai mare bătălie pe care a înregistrat-o omenirea, astăzi când plăeșii lui Ștefan, renasc în fiecare ostaș român, astăzi când cu prețul vieții, ostirea noastră, apărându-și legiuitele fruntarii, pune umărul la prăbușirea celei mai diabolice alcătuiri sociale, participând prin aceasta la atingerea celor mai înalte țeluri ale rânduelii europene, gân-

(Continuare in pag. 2-a)

Ofensiva germană pe frontul de Est a trecut de punctul culminant

Armatele bolșevice sunt in plină derută

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 28. — **Atât evenimentele politice cât și cele militare se apropie de desnodământ, astfel că se poate conta de pe acum pe o cât mai repede precizare a situației.**

In ce privește latura politică, apropiata întindere a războiului asupra Japoniei e considerată la Berlin ca evenimentul cel mai de seamă.

Cu toate că după cum s'a spus în repetate rânduri, Germania a dorit totdeauna limitarea teatrelor de război și a făcut nenumărate sacrificii în această direcție, ea nu are a se teme câtuși de puțin față de atragerea Japoniei în război, la început sub formă economică.

Din contră, o acțiune activă a Japoniei alături de puterile Axei, spre a-și apăra interesele amenințate de Anglia și Statele Unite, nu înseamnă de cât o ușurare pentru Germania, de oarece acest fapt ar atrage însemnate forțe anglo-ruso-sovietice în Extremul Orient.

In ce privește Uniunea Sovietică, intervenția ei în Extremul Orient e foarte greu posibilă, de oarece ultimele evenimente militare dovedesc că punctul culminant al luptelor de pe frontul de Est a fost depășit.

E drept că unele detașamente sovietice izolate mai opun rezistență trupelor germane și că bolșevicii încearcă să aducă pe acest front ultimele rezerve din imensul lor material omenesc.

Aviația germană a distrus însă în ultimele zile legăturile din spatele trupelor sovietice, astfel că marile pierderi ale bolșevicilor încep să se facă simțite.

După o lungă tăcere, cercurile germane iau azi din nou atitudine față de evenimentele militare, fiind de părere că punctul culminant al campaniei de pe frontul de Est a fost depășit și că nu va trece prea mult timp până la o înfrângere definitivă a adversarului.

Această părere e considerată ca fiind cel mai bun răspuns dat svonurilor pornite dela Londra și Moscova și după care planurile germane pe frontul de Est nu s'ar îndrepta spre o realizare definitivă.

Rezistența inversunată a bolșevicilor recunoscută de altminteri și la Berlin a încetinit poate cel mult pentru câteva zile operațiunile germane, dar nu le-a oprit în nici un caz, după cum se susține la Moscova.

Din contra, operațiunile germane decurg conform planului dinainte stabilit, pe când bolșevicii nu sunt în stare să opună nici o rezistență sistematică, ci duc o luptă disperată în grupe izolate, spre a evita distrugerea care a luat proporții necunoscute până acum în istoria lumii.

Cea mai însemnată constatare făcută pe ziua de azi este aceea că acum după terminarea luptelor uriașe de distrugere dela Bialistock, Minsk și Smolensk, germanii pot să continue cu forțe întărite războiul de mișcare pe care trupele bolșevice nu mai sunt în stare să-l oprească. Faptul acesta e recunoscut dealtminteri și în Anglia.

O dovadă despre aceasta o constitue încercările anglo-americane de a pune în mișcare în ultimul moment tot ceeace ar putea salva pe bolșevici.

In cadrul acestor încercări trebue considerate și ultimele raiduri ale aviației engleze deasupra Germaniei și cari s'au încheiat cu cele mai grele pierderi pentru englezi.

Tot ca o ofensivă întreprinsă spre a salva pe bolșevici trebue considerată ofensiva economică și politică întreprinsă de Statele Unite impotriva Japoniei, precum și presiunile exercitate de acestea impotriva statelor sud-americane.

Destăinuirile maiorului Belmonte, ataşatul militar al Boliviei la Berlin, au demascat una din manevrele politice cele mai grotești ale timpurilor moderne și ele dovedesc cu prisosință imensa presiune pe care Statele Unite caută s'o exercite asupra statelor din America de Sud.

Cum au cucerit trupele de geniu germane și române adăposturile betonate ale liniei Stalin

Berlin, 28 (Rador). — **Locotenentul sovietic Piotr Mișuk, luat prizonier, a povestit cum au cucerit trupele de geniu germane și române, cu asalt, adăposturile betonate ale liniei Stalin.**

Mișuk comanda în sectorul Nistrului un mare adăpost betonat apărat de 27 de oameni și dispunând de două tunuri. Ei se simțeau foarte siguri deoarece adăpostul avea ziduri de 1.50 m. grosime.

Pe la mijlocul lui Iulie, am văzut mișcări dincolo de Nistru, dar nu le-am acordat nicio însemnătate. Intr'o dimineață, pe la ora 4, am fost treziți de o lovitură îngrozitoare. Prin zidurile adăpostului auzeam sgomotul artileriei și exploziile. Am dat ordin să se tragă cu cele două tunuri, deși nu vedeam niciun semn.

Dar, înainte de a fi putut trage ,o nouă lovitură a cutremurat adăpostul. Presiunea aerului ne-a aruncat în ziduri. O lovitură în plin nimicise cele două tunuri.

Un rezervor de benzină luase foc și în orice clipă munițiile puteau sări în aer.

Soldații strigau de frică sau de durere, căci erau răniți. Ingroziți, am ieșit din adăpost și ne-am predat elementului de șoc german, care se afla lângă adăpost.

Pierderi bolșevice extrem de grele pe linia Stalin, dincolo de Basarabia

Berlin, 28 (Rador). — **La 27 Iulie, o divizie germană, venind din Basarabia, a înaintat spre linia Stalin.**

Trupele germane au înfrânt rezistența îndărătnică a trupelor sovietice și au cucerit 21 de adăposturi printre care un fort puternic întărit blindat și dispunând de bateri de tunuri de 75 mm.

O altă divizie germană a încercuit și a decimat înapoia acestui front formațiuni sovietice care se retrăseseră într'o pădure.

Bolșevicii au suferit pierderi extrem de grele.

PRIN TERITORIILE DESROBITE

CELULE DE TORTURĂ ȘI EXECUȚIE IN BECIURILE PALATULUI METROPOLITAN DIN CERNĂUȚI

Cum au lăsat bolșevicii orașul. — Altarul unei capele profanat. — Opera de distrugere in retragere

Dela trimisul nostru special

Cernăuți, Iulie

In drum spre Cernăuți întâlnim la marginea șoselei tancuri rusești găurite de proectile românești. Stau pe o rână sau răsturnate în șanțuri, cu blindajul de oțel spart, ca o vie mărturie a vitejiei armatei noastre, care a intrat în Cernăuți.

Suntem la câțiva kilometri depărtare de capitala Bucovinei. Orașul se profilează în zare dealungul unei coline, cu turle de biserici și case înalte ce răsar peste vârfuri de arbori.

Intrăm cu mașina prin partea de sud. Câteva vagoane de tramvai sunt distruse pe linie. Alături, un grup de ovrei cu sape și târnăcoape, repară strada stricată de bombardamente. Ne privesc pieziș și încruntați. Sub stăpânirea bolșevică, după cum spunea un țăran, ovreii stăteau cu bățul în urma românilor la muncile forțate. Acum această populație, care a participat cu trupele roșii la acțiunea de distrugere a orașului, trebue să repare ce a stricat. Lucrează în tot orașul în grupuri de 30—40 de inși, fără însă ca românii să stea cu bățul în urma lor, cum au făcut-o ei. Sunt obligați să muncească, dar nu după procedeele comuniste pe care le foloseau contra românilor.

❖

Străbătând centrul orașului ne oprim în piața Unirii. In locul monumentului Unirii, bolșevicii așezaseră statuia lui Stalin, care a fost transformată în cioburi și aruncate pe maidan.

Pe soclul vechiului monument românesc, s'a așezat o troiță de mari dimensiuni cu o icoană peste care flutură tricolorul.

In fața palatului cultural, care a rămas intact, se afla statuia lui Lenin, acum decapitată. Capul de piatră al celui care a pregătit regimul de distrugere a civilizației, a fost svârlit la un loc cu resturile celorlalte statui ale colaboratorilor lui Stalin.

Reporterii fotografici le prind în obiectivul aparatelor, ca să se poată vedea de câtă simpatie s'au putut bucura în rândul populației românești tiranii moscoviți.

Prăvălii nu există. Au fost toate devastate în retragere de hoardele bolșevice. Parte din clădiri au fost dărâmate cu dinamită. In orice caz distrugerile sunt într'o proporție mult mai mică față de alte orașe. Trupele bolșevice fiind alungate repede din această regiune, n'au avut timp suficient ca să-și pună în aplicare pe deantregul planul infernal de nimicire. Au reușit să strice cu dinamită uzina de electricitate care furniza curent pentru tramvae. Din zidurile și subsolurile uzinei s'a scos o cantitate de 820 kgr. dinamită, în cutii de câte 60 kgr.

N'au făcut explozie decât vreo 180 kg., după spusele mecanicului uzinei, care lucrează la punerea ei în funcțiune, întrucât motoarele au suferit mai puțin. O cutie de dinamită e scoasă de sub dărâmături chiar în momentul când ne aflăm acolo. Bolșevicii neputând da foc la toate fitilurile în con-

(Continuare in pag. 7-a)

IN PAG. 7:
Vizita Majestăților Lor Regele Mihai și Regina Mamă la spitalele cu răniți din Moldova și Bucovina

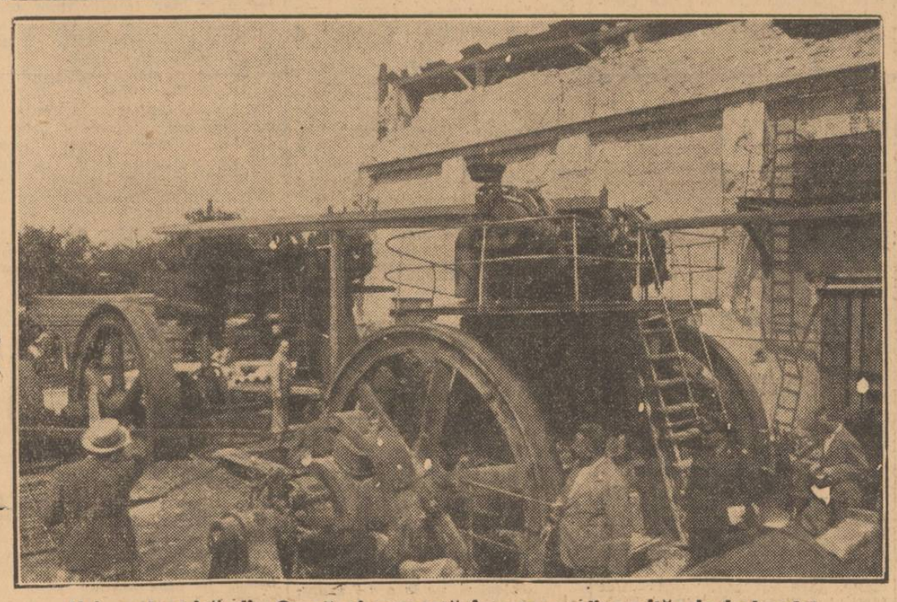

Uzina electrică din Cernăuți aruncată în aer cu dinamită, de bolșevici

Statuia lui Lenin din Cernăuți decapitată